

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/440

KARAR NO : 1982/567

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen bağış koşulu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Uğur Osmanoğlu ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların Hopa Lisesi öğrencileri oldukları, olay günü (31.3.

1980) 30 Mart 1972 Kızıldere olaylarının yıldönümü nedeniyle derslere girmeyerek okul bahçesinde izinsiz toplantı düzenledikleri, okulun giriş kapısı üzerine "30 Mart 1972'yi unutmadık" yazılı bez pankart astıkları, üzerinde Mahir Çayan'ın resmi bulunan ve "Kızıldere son değil savaş sürecektir Dev-Genç" yazılı bezden yapılmış pankartın arkasında toplanmış öğrencilerin sanıklar Uğur, Selçuk, İsmet, Metin, Hüseyin, Alaattin, Aydın, Oktay ve Faruk'un idaresinde Devrim Marşları söyledikleri, sol içerikli sloganlar attıkları, okul kapısına gelen güvenlik kuvvetlerinden önce bahçeye girdikleri, taşları atarak direndikleri daha sonra Hopa Kaymakam vekili Mustafa Altuntaş'ın yanında lise müdürü yardımcısı Cafer Altankaya ve İrfan Güven ile birlikte okul bahçesine girdikleri, topluluk içerisinde Şerafettin'in tabancasını çekerek yanındaki arkadaşları sanık Cevat ile birlikte kaymakam vekilinin silah tehdit ederek okul binasına girmesini sağladıkları, içlerinde sanık Şerafettin ile Cevat'ın bulunduğu bir grup sanıkların lise müdürünün odasında kaymakam vekilini bir saat kadar rehin tutarak şahsi özgürlüğünü engelledikleri, bunun üzerine ilçe merkezindeki piyade taburundan takviye kuvvet alınarak güvenlik önlemlerinin arttırıldığı, jandarma ve polis ekiplerinin okula girdikleri, yapılan aramada 3 adet tabanca, 6 adet şarjör, 40 adet dolanermi, yasak kitaplar, gazeteler, dergiler, konferans notları, büyük ve küçük boy afişler bulunduğu iddiasıyla Hopa C. Savcılığı'na sanıklardan Uğur, Selçuk, İsmet, Metin, Hüseyin, Alaattin, Aydın, Oktay, Faruk'un eylemlerine uyan 171 sayılı Yasa'nın 22/2., 2248 sayılı Yasa'nın 23., 1932 sayılı Yasa'nın 2261 sayılı Yasa ile değişik 9., 6136 sayılı Yasa'nın 2249 sayılı Yasa ile değişik 13., Türk Ceza Yasası'nın 2248 sayılı Yasa ile değişik 312/1., 526/1., sanık Cevdet ve Şerafettin'in eylemlerine uyan 171 sayılı Yasa'nın 27/1., 2248 sayılı Yasa'nın 23., 1932 sayılı Yasa'nın değişik 9., Türk Ceza Yasası'nın 2245 sayılı Yasa'nın ile değişik 258/2., 179/1-3., 6136 sayılı Yasa'nın değişik 13., Türk Ceza Yasası'nın 2248 sayılı Yasa ile değişik 312/1., 526/1. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Hopa Asliye Ceza Mahkemesi; 15.1.1981 gününde, esas 1980/48, karar 1981/1 sayılı ile; atılı suçun, Dev-Genç isimli yasa dışı örgüt mensubu olan sanıklar tarafından işlendi-

ği bu nedenle davaya bakma görevinin 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri uyarınca sıkıyönetim askeri mahkemelerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi; 4.6.1982 gününde, 1981/37^{esas} sayı ile; atılı suçların 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin a ve b bendlerinde yazılı koşulları içermediği gerekçesiyle 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Y.İsmet Ayer, Cezmi Elgin, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 12.7.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgele okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıday Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, tüm yurdu kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 31.3.1980 de Hopa'da işlenmiştir.

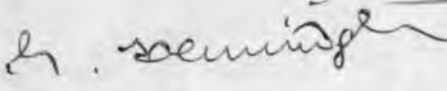

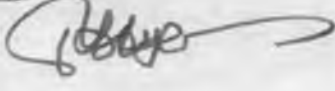

Olay kısmında oluş biçimi açıklanan suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan durumlara ilişkin bulunduğu dosyada yer alan sanık anlatımları ve diğer belgelerle belirlenmektedir.

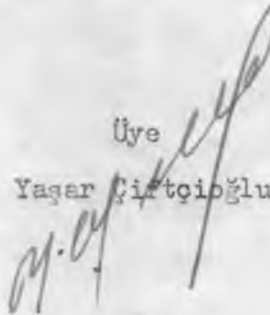
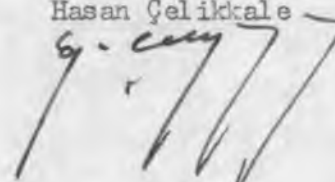
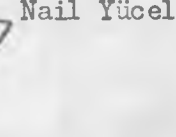
Gerçi suçlar, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmiş ise de, sanıklardan bir bölümünün Halkın Yolu örgütünün mensubu olduklarının kendi anlatımları ile belirlenmesi, askeri mahkemenin 28.4.1982 günlü duruşma tutanağından Artvin Dev-Yol davasından sanıklarından olduklarının anlaşılması ve Hopa Asliye Ceza Mahkemesi'nin genel çeli kararındaki Dev-Genç örgütü mensupları oldukları yolundaki kabul biçimi gözönüne alındığında, anılan örgüt davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulduğunun bilinmesi karşısında, davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekir.

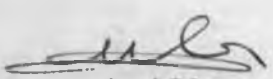
.../...

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğince, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nde yapılmış 4.6.1982 günlü başvurusunun reddine 12.7.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Kenan Terzioğlu	İsmail Özü	Y. İsmet Ayer	Cezmi Elgin
			

Üye	Üye	Üye
Yaşar Çiftçi	Hasan Çelikkale	Nail Yücel
		

10.8.1982

i/ç